

рухи. Тут не тільки полегшується надзвичайно напружена робота керівника-хореографа, але й можна економити час, оскільки виконавці уважно чекають попередніх акордів – сигналу до початку. Граничне скорочення команд керівника, як це не дивно, примушує дітей бути більш уважними і зосередженими, готовими у будь-яку мить до виконання завдання. Знаючи це, акомпаніатор готує вступні акорди, що звучать в тій тональності, що й наступна музика. Зберігаючи різноманітність динамічних відтінків музики, акомпаніатор слідкує за тим, щоб не приглушити голос керівника, що дає вказівки учням.

Необхідно звернути увагу на неприпустимість розв'язання будь-яких суперечливих питань між акомпаніатором і керівником під час занять у присутності дітей. І якщо навіть правий акомпаніатор, зі своєї точки зору, він не повинен підривати авторитет керівника і свою правоту зможе довести йому після занять, у приватній розмові. Взаємна коректність, підкреслена увага одного до одного зміцнює авторитет і керівника, і акомпаніатора, що має особливо важливе значення для всього колективу.

Сумлінне ставлення акомпаніатора до своїх обов'язків, його творча ініціатива і професійність відіграють велику роль. Спільна підтримка, зацікавленість в успіхах дитячого хореографічного колективу художньої самодіяльності допоможуть і керівнику, і акомпаніатору зробити свою працю цікавою й по-справжньому корисною.

Грачова Т.

здобувачка другого(магістерського) рівня вищої освіти
кафедри хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка
науковий керівник: Благова Т.О.
доктор педагогічних наук, професор

РОЛЬ ІМПРОВІЗАЦІЇ У ФОРМУВАННІ СТИЛЮ CONTEMPORARY DANCE

Постановка проблеми. У сучасному танці імпровізація відіграє ключову роль у формуванні стилю та виразності виконавця. У контексті ролі імпровізації у формуванні стилю Contemporary Dance передбачає аналіз питань і аспектів, що потребують вивчення та розгляду. Основні аспекти проблеми включають:

○ Роль імпровізації у структурованому мистецтві полягає у творенні конфлікту між спонтанністю і структурністю. Як імпровізація вписується в завчасно задуману хореографію і структуру вистави?

○ Емоційна ефективність імпровізації полягає у її впливі на виразність та відтворенню емоцій у виставі. Як виконавці використовують імпровізацію для передачі конкретних почуттів та ідей?

○ Як взаємодія між хореографією та імпровізацією проявляється у впровадженні імпровізації у постановки хореографів та їхній співпраці з танцівниками?

Метою статті є аналіз ролі імпровізації в Contemporary Dance з урахуванням поглядів танцівників та дослідників хореографічного мистецтва.

Завдання:

1. Проаналізувати роль імпровізації в контексті історичного поступу Contemporary Dance.

2. Визначити важливість імпровізації для розвитку творчості та індивідуального стилю танцівників.

3. Здійснити огляд сучасних хореографічних технік та методів використання імпровізації в Contemporary Dance.

Аналіз досліджень. Дослідження ролі імпровізації в Contemporary Dance здійснювали різні відомі танцівники і майстри сучасного танцю. Серед найбільш відомих можна виділити:

1. Роботи Мерса Каннінгема, видатного хореографа та засновника компанії Merce Cunningham Dance Company, який активно використовував імпровізацію у своїх постановках та підкреслював її важливість для створення нових танцювальних мов.

2. Дослідження Піни Бауш, німецької хореографині, яка спрямовувала свою інноваційну роботу в області сучасного танцю та використання імпровізації для створення власного унікального стилю.

3. Дослідження Хосе Лімона, відомого хореографа і педагога, який активно працював над розвитком імпровізаційних методик у навчанні та виставках, покликаючи висвітлити важливість цього елемента в танцювальному мистецтві.

4. Дослідження таких як Марта Грехем та Мерседес Соса, які вивчали імпровізацію в контексті тлумачення танцю як способу вірування і творчості.

Виклад основного матеріалу. Вивчення і розуміння Contemporary Dance є важливим завданням для тих, хто цікавиться сучасним мистецтвом та хореографією. Існує безліч визначень та підходів до цього стилю, а саме це

сучасна форма танцю, яка об'єднує в собі різноманітні техніки та стилі, включаючи класичний балет, модерн, джаз-танець та імпровізацію. У світі Contemporary Dance існує велика кількість авторських технік та методів, які дозволяють танцівникам виразити себе та створити унікальні виступи. Цей стиль визначається творчістю, відкритістю до експериментів та постійним розвитком, і він є важливою частиною сучасної хореографії.

Термінологія цього стилю переважно французька, другорядна – англійська. Урок складається з розігріву (warm-up), вправ біля станка (exercices sur la barre), вправ на середині (exercice danse le centre), швидкої частини та стрибків (allegro & sauters), комбінацій (combinations). Важливим чинником у цьому виді є часте поєднання вправ на дрібну техніку та велику амплітуду, поєднання рухів par terre зі стрибками (petit et grand sautere). Contemporary Dance має пряму причетність до класичної хореографії через структурну побудову екзерсису, форми, позиції й положення корпусу, рук, ніг, техніку виконання кроків, стрибків, обертів.

Contemporary Dance є психологічний неокласичний танець, що на відміну від класичного танцю, де головним є лише фізичний тренаж і академічні балетні канони, має певні переваги:

- урок побудований на імпровізаційному принципі, що надає певної свободи викладачеві, можливість експериментувати з музикою, виконавцями, технікою танцю [1];

- в історії та розвитку сучасного танцю (Contemporary Dance) важливу роль відіграє імпровізація;

- танець відзначається креативністю, вільністю виразу та експериментами, а імпровізація є одним з ключових компонентів цього жанру.

Проаналізуємо роль імпровізації в історії Contemporary Dance та її розвитку, звертаючись до того, що в історії сучасного танцю імпровізація сягає коріння до робінсонади (англ. "contact improvisation"), яка з'явилася в 70-х роках ХХ століття. Цей стиль танцю поклав початок ідеї вільного руху, дозволяючи танцівникам спонтанно взаємодіяти та використовувати вагу, контакт та гравітацію.

Імпровізація в сучасному танці дає танцівникам можливість виразити свою індивідуальність та почуття, вільно експериментуючи зі способами руху, ритмом та виразністю, що робить кожен виступ унікальним. Імпровізація і хореографія не завжди є взаємовиключними, оскільки танцівники можуть синтезувати обидві складові виступу, створюючи вишукані та неочікувані поєднання.

Імпровізація стала джерелом безлічі інновацій в сучасному танці. Вона дозволяє танцівникам та хореографам відкривати нові шляхи та концепції у танці, створюючи абсолютно нові форми виразу. Важливим аспектом у творчому процесі є тренування імпровізації, де танцівники витратять багато часу на тренування імпровізації, що розвиває їх творчий потенціал, а також підвищує вміння працювати в команді та реагувати на зміни під час виступу.

Цікавим аспектом щодо дослідження ролі імпровізації Contemporary Dance вважаємо взаємодію з музикою та візуальним мистецтвом. Танцівники можуть реагувати на музичний супровід або створювати візуальні імпровізації, які доповнюють інші види мистецтва.

У підсумку, імпровізація в сучасному танці відкриває безмежні можливості для творчості та самовираження танцівників. Вона стала не тільки важливим аспектом розвитку сучасного танцю, але і відображенням його духу, креативності та відкритості до нових ідей та концепцій. [2]

Імпровізація важлива для розвитку творчості та формування індивідуального стилю танцівників. На заняттях з хореографії, необхідно послідовно вводити танцівників до навичок імпровізації. Спершу варто навчити їх вільно і природно рухатися під музику. Рухи, синхронізовані з музикою, сприяють кращому розумінню загального характеру музичного твору, його форми, мелодії, ритму, темпу виконання та динамічних відтінків. Під час рухів, супроводжуваних музикою, учні стають співвиконавцями музичного твору, виражаючи свою внутрішню потребу в руховому виразі під впливом музики. Тому вчителю-хореографу важливо вміло вибирати музичний матеріал для танцювальної імпровізації [4].

Використання танцювальної імпровізації на всіх етапах уроку хореографії має важливе значення. Наприклад, імпровізація під час розминки допомагає учням усвідомити важливість розминки в танці та підготувати своє тіло до заняття. Перед введенням імпровізації як частини розминки, обов'язково необхідно обговорити з учнями мету розминки в танцю. Ефективна розминка включає плавні рухи, які готують всі системи організму - серцево-судинну, скелетну, м'язову, вестибулярну і інші - до виконання технічних елементів.

Імпровізація в танці сприяє розвитку образного мислення та фантазії учня. Вона викликає асоціації, пов'язані з музикою, і, як наслідок, допомагає втілювати ці асоціації в рух, вибудовуючи сюжетну лінію та створюючи певний образ. [3]

Імпровізація відіграє важливу роль для розвитку творчості та індивідуального стилю танцівників у світі сучасного танцю та інших танцювальних жанрах. Вона має такі переваги:

Імпровізація стимулює творчість, надаючи танцівникам величезний творчий простір. Вони можуть експериментувати з новими рухами, поєднаннями, темпами та емоційними виразами, що сприяє розвитку їхньої творчості.

Імпровізація дозволяє танцівникам збагатити свій руховий словник, вивчаючи та впроваджуючи нові рухи та фрази в їхній репертуар. Вони можуть розвивати власний унікальний руховий словник, що робить їхні виступи більш різноманітними та захоплюючими.

Імпровізація допомагає танцівникам відкрити нові способи вираження та відтворення різних почуттів і емоцій через рухи, розширюючи їхні виразні можливості. Вони можуть вивчати, як впливає імпровізація на власний емоційний стан і виразності.

Імпровізація навчає танцівників швидко реагувати на зовнішні стимули та власні імпульси. Це розвиває їх спонтанність та здатність адаптуватися під час виступу.

Кожен танцівник має власний стиль та спосіб виразу. Імпровізація допомагає кожному виявити та розвинути свій унікальний танцювальний стиль, який робить його виразним та визнаним.

практика імпровізації може покращити техніку танцівників, оскільки вони вивчають нові рухи та роблять акцент на точності та контролі над кожним рухом. [3]

Імпровізація є ключовою частиною танцю, яка розвиває творчість та індивідуальний стиль танцівників, надаючи їм можливість виразити себе і розвиватися в цьому мистецтві.

Сучасний танець (Contemporary Dance) відзначається різноманітністю хореографічних технік та методів, включаючи важливий компонент - імпровізацію. Наведемо огляд деяких сучасних хореографічних технік та методів використання імпровізації в Contemporary Dance:

Контактна імпровізація (Contact Improvisation): ця техніка полягає в контакті між танцівниками. Вони використовують власну вагу та фізичний контакт для спільного створення рухів. Це розвиває спритність, спонтанність та взаємодію між танцівниками.

Гага (Gaga) розроблена Ітамаром Гавіном, ця методика сприяє свідомому використанню руху та розслабленню тіла. Танцівники використовують імпровізацію для відкриття нових рухів та виразу.

Репертуарна розробка (Repertory Development) використовує імпровізацію як засіб створення нових хореографій та допомагає розвивати творчість та індивідуальний стиль танцівників.

Лабораторія руху (Movement Lab) дозволяє танцівникам досліджувати рух та простір шляхом імпровізації. Вони вивчають нові рухи та вираження, досліджуючи свої можливості.

Метод (Viewpoints) використовується для аналізу простору та часу в танці. Цей метод дозволяє танцівникам використовувати імпровізацію для дослідження взаємодії між просторовими параметрами та ритмами.

Техніка (Flying Low) акцентує увагу на підтримці руху через землю та пружному контакті із підлогою. Вона дозволяє танцівникам експериментувати з рухами, що відзначаються легкістю та ґрунтуються на імпровізації.

Вільна імпровізація (Open Improvisation) – танцівники отримують велику свободу у виборі рухів та виразу в рамках імпровізаційної сесії. Це дозволяє їм виразити свої індивідуальність та емоції. [5]

Імпровізація в Contemporary Dance стала не просто методом, а скоріше життєвим стилем. Вона дозволяє танцівникам відкривати нові можливості та досліджувати межі своєї творчості. Імпровізація розширює руховий словник, допомагає розвивати індивідуальний стиль та робить сучасний танець непередбачуваним і цікавим для аудиторії.

Висновок.

Висновуючи, зазначимо, що Contemporary Dance відзначається багатством сучасних хореографічних технік та методів, включаючи імпровізацію, яка є ключовим компонентом цього стилю танцю. Сучасні танцівники використовують імпровізацію для розвитку своєї творчості, створення унікальних виступів та виразу своєї індивідуальності. Рухи, створені під час імпровізації, роблять сучасний танець непередбачуваним та вражаючим для глядачів. Імпровізація вказує шлях до безмежних можливостей в хореографії, де кожен танцівник може створити свій власний унікальний стиль. Відкриваючи нові горизонти руху та творчості, імпровізація залишається необхідним елементом сучасного танцю.

Імпровізація відіграє надзвичайно важливу роль у формуванні стилю Contemporary Dance. За допомогою імпровізації та її відкритості до нових ідей, танцівники створюють унікальний та індивідуальний стиль, який є визначальним для сучасного танцю. Такий вид роботи формує вміння гармонійно поєднувати хореографічну підготовку з імпровізаційним мисленням, надає навчальному процесу новизни та цікавості.

Список використаних джерел

1. Герман Г. Contemporary Dance and the Art of Improvisation. University of California Press. 1987.
2. О'Коннор, Френсіска. The Role of Improvisation in Contemporary Dance. Journal of Dance Research, том 33, № 2, 2015.
3. Брун, Карла. The Power of Improvisation in Contemporary Dance. Dance Research Journal, том 48, № 3, 2016.
4. Холл, Деніел Л. Improvisation as an Art Form in Contemporary Dance. Research in Dance Education, том 1, № 1, 2000.
5. Шариков Д. І. Теорія, історія та практика сучасної хореографії.[Генезис і класифікація сучасної хореографії: напрями, стилі, види.]: Монографія . Київ.: КиМУ, 2010. С. 208.

Козубенко М.

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
кафедри хореографії

факультету музичного мистецтва і хореографії
Київського університету імені Бориса Грінченка

Науковий керівник: Благова Т.О.

доктор педагогічних наук, професор

РОЗВИТОК КОНЦЕНТРАЦІЇ ТА САМОДИСЦИПЛІНИ ТАНЦІВНИКА ЗАСОБАМИ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ

Постановка проблеми. Велика кількість людей, особливо творчого спрямування, мають труднощі з концентрацією та самодисципліною. Вони швидко втрачають увагу, не можуть зосередитись на одній справі, потрапляють в стресові ситуації та втрачають контроль над своїми діями. Це може призводити до низької продуктивності, погіршення здоров'я та загального самопочуття. У класичному танці важливі точність, гармонія руху, фізична витривалість та зосередженість, що допомагають танцівникам контролювати свої емоції та дії.

Танець вимагає постійної присутності в цей момент, зосередженості на кожному русі, контролю над своїм тілом та координацією рухів. Практика класичного танцю покращує здатність зберігати увагу на одній справі, контролювати свої емоції та може викликати в людини почуття спокою та гармонії. При виконанні важких танцювальних комбінацій, танцівник має дотримуватись встановленого режиму, підкорятися правилам та